

Zaaknummer	242784
Portefeuillehouders	Nico Schimmel en Barbara Boudewijnse
Voorstel	Vaststellen Woonzorgvisie 2023 “Wonen met Zorg in Veerkrachtige Wijken”

Aan de raad,

1. Beslispunten

De Raad van Gooise Meren besluit de Woonzorgvisie 2023 “Wonen met Zorg in veerkrachtige Wijken” vast te stellen.

2. Maatschappelijk effect

De Woonzorgvisie draagt bij aan de ambities uit het coalitieakkoord 2022-2026. Het college heeft daarin benoemd extra in te zetten op het bevorderen van zelfstandig wonen met zorg. De ambitie is dat er voldoende passende woningen zijn voor inwoners met een zorg- of begeleidingsvraag. Door een goede spreiding van woningen voor kwetsbare groepen dragen we bovendien bij aan de veerkracht van buurten.

3. Inleiding

In 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de huidige en toekomstige woonzorgopgaven voor inwoners met een gecombineerde woonzorgvraag in onze gemeente. De woonzorgopgaven zijn op kernniveau in beeld gebracht met een vooruitblik naar 2025, 2030 en 2040. Ook is de levensloopgeschiktheid van de huidige woningvoorraad voor mensen met een fysieke beperking onderzocht en zijn de kansen verkend om de levensloopgeschiktheid van woningen te vergroten. Het onderzoek naar de huisvestingsopgaven laat zien dat er in Gooise Meren grote behoefte is aan geclusterde woonvormen, met name voor senioren met een toenemende zorgvraag. In geclusterde woningen wonen mensen bij elkaar en delen zij een gemeenschappelijke ruimte. De resultaten van het onderzoek naar de woonzorgopgaven vormden het vertrekpunt voor de participatiebijeenkomsten met stakeholders die in 2021 en 2022 zijn gehouden voor de ontwikkeling van de Woonzorgvisie (zie hieronder 5.1.1). Dit heeft geresulteerd in een eindrapportage met gezamenlijke uitgangspunten, doelen en afspraken voor het aanpakken van de woonzorgopgaven. De eindrapportage van het participatietraject is bijgevoegd als bijlage 2. De eindrapportage vormt het vertrekpunt voor de totstandkoming van de voorliggende Woonzorgvisie. Het verslag van het participatietraject, de Woonzorgvisie en het onderzoeksrapport naar de woonzorgopgaven zijn bijgevoegd als bijlagen.

4. Concreet gevolg van dit besluit

Binnen het algemene kader van de Woonvisie vormt de Woonzorgvisie het kader voor de prestatieafspraken met de corporaties en samenwerkingsafspraken met partijen voor wonen, welzijn en zorg. De visie vormt ook het kader van gemeentelijke beleidsuitgangspunten voor initiatiefnemers van woonzorginitiatieven.

5. Argumenten en onderbouwing

1.1. De Woonzorgvisie is tot stand gekomen op basis van een breed gedragen participatieproces.

Samenwerking en participatie vormen een belangrijke bouwsteen voor een succesvolle uitvoering van de woonzorgopgave. Daarom is gekozen voor een vroegtijdige inzet op participatie ten behoeve van de visievorming. We hebben gekozen voor een meervoudige aanpak om zoveel mogelijk doelgroepen te betrekken. Er zijn drie stakeholdersbijeenkomsten gehouden met vertegenwoordigers van inwoners, zorgaanbieders, de welzijnsorganisatie, het zorgkantoor, initiatiefnemers en woningcorporaties. Daarnaast is doelgroepgericht input verzameld. Daarvoor is een burgerpeiling uitgevoerd onder oudere inwoners van Gooise Meren door bureau Moventem. Ook heeft een vraagesprek plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de cliëntenraden en is een werkbezoek gebracht aan een eigentijdse woonzorgvoorziening. Het participatieproces heeft geresulteerd in een eindrapportage met uitgangspunten, doelen en afspraken. De inhoud van de eindrapportage is integraal overgenomen in de Woonzorgvisie. Daarmee ligt er een breed gedragen visie waarmee partijen gezamenlijk aan de slag kunnen gaan.

1.2. De Woonzorgvisie is gericht op alle maatschappelijke doelgroepen met een woonzorgvraag.

De Woonzorgvisie is gericht op alle maatschappelijke groepen die naast een woonvraag een zorgvraag hebben. Dit zijn alle doelgroepen van Bescherming en Opvang, waaronder dak- en thuislozen; mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking; senioren; mantelzorgers en jongeren die uitstromen uit Jeugdzorg. De woonvraag van maatschappelijke groepen zonder zorgvraag valt niet onder de Woonzorgvisie. Dit zijn statushouders, arbeidsmigranten en woonwagenbewoners. De woonopgave voor deze groepen wordt meegenomen in de Woonvisie die momenteel wordt opgesteld.

1.3. De Woonzorgvisie omvat een integrale benadering van de woonzorgopgave.

De woonzorgopgaven omvatten een complex samenspel van verschillende elkaar beïnvloedende ontwikkelingen op diverse beleidsterreinen. De Woonzorgvisie is dan ook een domeinoverstijgende visie, opgebouwd uit drie bouwstenen: 1. Een inclusieve en gezonde leefomgeving die uitnodigt tot ontmoeten, bewegen en omzien naar elkaar 2. Een sterke sociale basis met samenhangende diensten voor wonen, zorg en welzijn 3. De beschikbaarheid van voldoende passende woningen waar mensen zo lang mogelijk zelfredzaam kunnen zijn en zo nodig zorg en ondersteuning kunnen ontvangen. De Woonzorgvisie draagt daarmee bij aan een integrale benadering vanuit het sociaal en fysieke domein en borgt dit zowel bestuurlijk als ambtelijk. De wethouders Wonen en Zorg hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de Woonzorgvisie en de uitvoering daarvan.

1.4. De Woonzorgvisie stuurt op de beschikbaarheid van zorggeschikte woningen op de juiste plek

De woonzorgvisie brengt de woonopgave in beeld voor maatschappelijke doelgroepen met een zorgvraag: hoeveel van welk type woningen in welke prijs categorie moeten worden toegevoegd tot 2040 voor groepen die zijn aangewezen op woningen met een zorgcomponent. In de huidige situatie zijn deze woningen onvoldoende beschikbaar en is meer regie op nieuwbouw nodig voor groepen met een zorgvraag. We willen een inclusieve gemeente zijn waar iedereen een prettig en veilig thuis kan vinden. Met de woonzorgvisie zijn we in staat scherper te sturen op de totstandkoming van passende zorggeschikte woningen op de juiste plek.

1.5. De Woonzorgvisie stuurt op het beter benutten van de bestaande woningvoorraad

Met alleen nieuwbouw behalen we de benodigde aantallen niet. We moeten ook de bestaande woningvoorraad beter benutten. Voor de hele woningvoorraad is in beeld gebracht welke woningen levensloopgeschikt zijn, welke woningen geschikt te maken zijn en welke woningen niet geschikt zijn. We zetten verschillende strategieën in om de woningvoorraad beter te benutten en geschikt te maken. Bijvoorbeeld met duurzame Wmo aanpassingen, het omvormen van wooncomplexen naar geclusterde woonvormen, stimuleren van technologische middelen om langer thuis wonen mogelijk te maken, een stimulerings- en bewustwordingsprogramma voor senioren, het mogelijk maken van woningsplitsing, het stimuleren van mantelzorgwoningen en het stimuleren van samenwonen tussen jongeren en ouderen of mensen met een beperking.

1.6. De Woonzorgvisie stuurt op een goed woonzorgklimaat en veerkrachtige wijken.

Een passende woning in een inclusieve omgeving zorgt ervoor dat mensen zich thuis voelen en op eigen wijze prettig kunnen (blijven) wonen. Dit draagt bij aan stabiliteit, (eigen) regie, integratie en maatschappelijke participatie. Dit is niet alleen persoonlijk belangrijk maar ook voor onze gemeenschap als geheel. Het schept ruimte voor samenredzaamheid, onderlinge verbondenheid en veerkrachtige wijken. Zo houden we de gemeenschap sterk en vitaal, bevorderen we dat iedereen mee kan doen én zijn we in staat om de zorg in de toekomst betaalbaar en toegankelijk te houden.

1.7. Gemeentelijke regie op samenwerking is noodzakelijk voor het realiseren van de woonzorgopgave.

De woonzorgopgave raakt veel partijen: in de eerste plaats de mensen met een zorgvraag zelf, mantelzorgers en vrijwilligers, zorgaanbieders, welzijnsaanbieders, zorgverzekeraars, woningcorporaties, projectontwikkelaars, initiatiefnemers, technologiebedrijven. Samenwerking is niet alleen nodig voor het organiseren van zorg en ondersteuning maar gaat ook over de vraag hoe de woning en de woonomgeving er uit moeten zien voor een optimaal woon(zorg)klimaat. Dit is een meervoudig en complex vraagstuk waarbij betrokkenen verschillende belangen kunnen hebben maar samenwerking noodzakelijk is om tot resultaat te komen.

1.8. Het college geeft uitvoering aan de Woonzorgvisie met een actieplan.

In de bijlage bij de Woonzorgvisie is een actieplan opgenomen dat voorziet in een concrete uitvoeringsagenda voor de huidige collegeperiode (2023-2026). Daarin zijn de op te pakken maatregelen samengevat, inclusief prioritering, financiële dekking en te beleggen regie binnen de gemeentelijke organisatie. In het actieplan zijn de speerpunten overgenomen uit de eindrapportage van het participatieproces. Daarnaast zijn de al lopende acties meegenomen. Er gebeurt al veel in de uitvoering, bijvoorbeeld op het gebied van Bescherming en Opvang. Het versterken van de integrale samenwerking tussen partijen voor wonen, welzijn en zorg is een belangrijk onderdeel van het actieplan. De gemeente heeft hierin een verbindende, aanjagende en faciliterende rol.

1.9 Het Beraad Gooise Meren heeft een positief advies uitgebracht over de Woonzorgvisie

Het Beraad heeft een positief advies uitgebracht op de Woonzorgvisie. In de reactiebrief van het college wordt inhoudelijk ingegaan op de opmerkingen en adviezen van het Beraad. De reactiebrief van het college en de adviezen van het Beraad zijn bijgevoegd als bijlage.

6. Houd rekening met en onderbouwing

1. Het beschikken over een Woonzorgvisie wordt bij wet verplicht gesteld

De Wet versterking regie volkshuisvesting geeft het Rijk, de provincies en gemeenten de wettelijke instrumenten om samen regie te voeren op de volkshuisvesting. De verwachte datum van inwerkingtreding van deze wet is op 1 januari 2024. Op basis van deze regiewet moeten gemeenten per 1 januari 2024 beschikken over een Woonzorgvisie op basis van de lokale woonzorgopgaven. Ook wordt verplicht gesteld om de Woonzorgvisie te vertalen naar lokale prestatieafspraken. Met vaststelling van de Woonzorgvisie 2023 voldoet de gemeente Gooise Meren ruim op tijd aan deze verplichting.

2. Gemeentelijke regie op de woonzorgopgaven is noodzakelijk en urgent.

Gemeentelijke regie op de woonzorgopgaven is noodzakelijk en urgent om wonen met zorg betaalbaar en toegankelijk te houden, te zorgen voor voldoende kwaliteit en het opgang brengen van noodzakelijke innovatie. Als we de doelstellingen uit de Woonzorgvisie niet oppakken stagneert de doorstroming op de (sociale) woningmarkt, neemt het beroep op Wmo voorzieningen toe, kunnen cliënten niet tijdig uitstromen uit Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, is de inzet van zorgverlening aan huis minder efficiënt, komt de toegankelijkheid van voorzieningen in wijk onder druk te staan en bestaat de kans dat de veerkracht en leefbaarheid van wijken zal afnemen. Dit alles kan leiden tot een verschraling van de zorg en ondersteuning, een stijging van maatschappelijke kosten en een toename van kwetsbare inwoners die onvoldoende gefaciliteerd kunnen worden in hun woon- en zorgbehoeften doordat zij in een onvoldoende geschikte woning en (net zo belangrijk) een onvoldoende passende woonomgeving wonen.

7. Duurzaamheid

n.v.t.

8. Financiële onderbouwing

Voor de uitvoering van de Woonzorgvisie is in 2023 in de begroting €150.000,- gereserveerd. In het College-uitvoeringsprogramma is rekening gehouden met de financiële consequenties en is vanaf 2024 tot 2026 jaarlijks €65.000,- opgenomen voor de uitvoering van de Woonzorgvisie.

Tevens vindt afstemming plaats met de betrokken samenwerkingspartners over mogelijke (co)financiering.

9. Communicatie en participatie

1. De Woonzorgvisie 2023 kwam tot stand na een uitgebreid participatietraject met een groot aantal stakeholders, zowel ambtelijk als met externe partners.
2. De Woonzorgvisie zal worden gepubliceerd op Overheid.nl. De gemeente en haar partners zullen via de media aandacht schenken aan de Woonzorgvisie en de uitvoering daarvan.

10. Uitvoering / tijdpad / evaluatie

1. In de bijlage van de Woonzorgvisie is een actieplan opgenomen met een prioritering voor de huidige collegeperiode (2022-2026). Daarin zijn de op te pakken maatregelen samengevat, inclusief financiële dekking.
2. Er wordt een “aanjaagteam” gevormd met interne collega’s en externe partners om uitvoering te geven aan de Woonzorgvisie. Daarvoor biedt het bovengenoemde actieplan de basis.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

1. Woonzorgvisie 2023 “Wonen met Zorg in veerkrachtige Wijken”
2. Eindrapportage participatietraject Woonzorgvisie
3. Reactiebrief van het college op het advies van het Beraad Gooise Meren.
4. Onderzoeksrapport Woonzorganalyse gemeente Gooise Meren van bureau Companen

De Raad Gooise Meren

Gelezen het voorstel 'Vaststellen Woonzorgvisie 2023' met zaaknummer 242784 van het college van burgemeester en wethouders,

Besluit

De Woonzorgvisie 2023 "Wonen met Zorg in Veerkrachtige Wijken" vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Gooise Meren,
gehouden op *(datum wordt ingevuld door de griffie)*

De griffier,

De burgemeester,

Mevrouw drs. M.G. Knibbe

drs. H.M.W. ter Heegde